

وانه ی ٦٣ : کورپی پیروژ

لوقا ٢ و مه تا ٣، ٤

له دیراسه تی رابردوومان له پهرتوکی پیروژی ئینجیل، گویمان له چیرۆکی دل رفینی له دایک بوونی مه سیح بوو. هرگیز کهس وهک عیسا له دایک نه بووه. له پاکیزه یه که له دایک بوو، به هیزی خودا و له شاری بیته لحم وهک پیش بینی کرد. له وشه وهی عیسا له دایک بوو خودا کومه لی فریشته ی دره وشاوه ی نارد بۆ چن شوانیک که وشه و مابونه وه له کیلگه کانی ده وراو پشته ی بیت له حم. یه که له فریشته کان به شوانه کانی ووت، (موزده ی خو شیبه کی گه ورتان ده ده می که بۆ هه موو گه له. "ته مرۆ له شاری داود رزگار که ریکتان بۆ له دایک بوو، ته ویش مه سیحه، خودا وه نده.) (لوقا ٢: ١٠، ١١)

ته مرۆ پلانمان وایه دیراسه تی مندالی عیسا و گه ورت بوونی بکه ین. پهرتوکی ئینجیل پیمان نیشان ده دات که له پاش له دایک بوونی عیسا، یوسف و مریه م چوار کور و چن کچیکیان بوو. وهک ده زانن، یوسف باوکی عیسا نه بوو، به لام له لای خه لک عیسا کورپی یوسف بوو. له بهر ته وهی یوسف دارتاش بوو، عیسا ش هه ووه ئیشی دارتاشی ده کرد کاتی له ماله وه بوو. له ده رته نجامدا، عیسا فیزی ئیشی قورس بوو بوو. بۆیه نووسراوی پیروژ ده فه رموی: عیسا ش له دانایی و بالا، په زامه ندی له لای خودا و خه لکی، گه شه ی ده کرد. (لوقا ٢: ٥٢)

وهک هه موو مندالان، عیسا نانی ده خوارد و ده نووست، یاری ده کرد و ده یخویند. به لام شتی که هه بوو که جیای ده کرده وه له منداله کانی تر. ده زانن ته وشته چیه؟ عیسا هه رگیز گونا می نه کرد! هه رگیز هیچ وشه یه کی خراپ له ده می نه هاته ده ره وه. (١ په ترۆس ٢: ٢٢) هه رگیز به که سی نه فه رمووه، (له هه له کانم بیوره) له بهر ته وهی هیچ کاتی که هه له ی به رامبه ر کهس نه کرد. نه یه ده توانی گونا نه نجام بدات، چونکه ره گی گونا له ودا نه بوو! سرووشتیکی پیروژی هه بوو. خراپ به شیک نه بوو له و. ته نها ته و شتانه ی ده کرد که دلی خودای خو ش ده کرد. جه سته ی هه بوو وهک ئیمه، به لام سرووشتی خراپه کاری نه بوو وهک ئیمه! ته مه ته وه یه که نووسراوه پیروژه کان رابده گه یینن، کاتی ده فه رموی: سه رۆک کاهینیکمان نیبه که نه توانی سکی به لا وازیبه کانمان بسووتی، له بهر ته وهی وه کو ئیمه له هه موو شتی که تا قی کراوه ته وه، به لام بی گونا ه. (عیبرانیه کان ٤: ١٤، ١٥)

کاتی عیسا سی سالان بوو، کاتی ده ست پی کردنی ئیشی هات وهک رزگاری ده ری جیهان. رۆژیک له رۆژان مال ئاوی له خیزانه کی کرد و شاری ناسیره به جی هیش و به ره و پووباری ئوردن رۆیشت، ته و شوینه ی پیغه مبه ر یه حیا ئامۆزگاری ده کرد و خه لکی له ئاو هه لده کیشا.

یه حیا تان له بیره؟ ته وشه ش مانگ پیش عیسا له دایک بوو. یه حیا ته و پیغه مبه ره بوو که خودا ناردی تا کو دله کانی خه لک ئاماده بکات، به لکو تۆبه بکن له گونا هه کانیا ن و پیشوازی مه سیح بکن که خودا ناردی. ته ماشا بده چی نووسراوه له ئینجیل سه باره ت به پیغه مبه ر یه حیا و چۆن پښتانه خو ش کرد بۆ مه سیح.

له ئینجیلی مه تا به شی سی، نووسراوی پیروژ ده فه رموی: (مه تا ٣) هه ر له و رۆژانه دا، یه حیا ی له ئاوه له کی ش له ده شتی یه هودیا بۆ جار دان به ده رکه وت، ده یووت: (تۆبه بکن، چونکه پاشایه تی ئاسمان نزیک بۆ ته وه.) ته مه ش ته وه یه که به هو ی پیغه مبه ر ئیشایا ده رباره ی وتراوه: [ده نگی بانگده ریک له چۆله وانی هاوار ده کات: (پښتانه ی خودا وه ند ئاماده بکن، رپره وی ریک بخهن.)] به رگی یه حیا له مووی وشتر بوو، ناوقه دی به پشتینیکی پیسته ده به ست، خوار دیشی کولله و هه نگوینی کیوی بوو. ئیتر تۆرشه لیم و ته وای یه هودیا و سه رتاسه ری چه می ئوردون هاتنه لای و له سه ر ده سته ی ته و له پووباری ئوردون له ئاوه له کی شرا ن و دانیا ن به گونا هه کانیا ن ده نا.

باهندیک لیره راوهستین بؤ ئه وهی بیر بکهینه وه له وهی وا دهیخوینینه وه. سهرنجت له په یامی په حیا بو؟ به کورتی، په حیا ناموزگاری خه لکی کرد و ووتی: (توبه بکن له گوناوه کانتان! له کرداره خراپه کانتان په شیمان بینه وه، و خوتان ناماده بکن بؤ بینینی مه سیحی پیروز که هاتوه له ناسمانه وه!) ئه وانهی دانیان به گوناوه کانیان دنا به رامبر خودا له لایه ن په حیا وه له ئاو هله ده کیشران له روبره که. بویه، پیغه مبر په حیا ناسرا به په حیا له ئاو هله کیشره. له ئاو هله کیشران ناتوانی گوناوه کانی خه لکی پیغه مبران بسپرتیه وه. ئه وه تنها نیشانه یه ک بوو (یا خود هیما یه ک) که وا نیشانی ددا له گوناوه کانیان توبه یان کردوه و ناماده بوون مه سیح وه ک پرزگاری دهر قه بول بکن.

هنديک له وانهی وه لامي په حیا یان دایه وه تاکو له ئویان هله کیشی سهر به و دوو خیله به ناویانگی جوله که بوون به ناوی سهدوق و فریسی. سهدوقیه کان دهوله مندترین بوون له ناو جوله که و کاریگه رییان هه بوو له حکومتی رومانی. به لام له دلوه هیچ بایه خیان نادا به نووسینی پیغه مبران. فریسیه کان شاره زای ئایینی بوون که زور په روشی نوژ و پوژی گرتن و زه کات دان و باجی ده یه ک دا. به لام خواپه رستنی ئه وان بی به ها بوو، له بهر ئه وهی هه ولیان ددا راستودرووست بن به رامبر خودا به کرده وهی خویان. هه روه ها فریسیه کان داپ و نهریتی خویان تیکه لی ووشه ی راستی خودایان دهر کرد. له دهر نه جامدا، په رستنیان بؤ خودا وه ک نمایشیکی تیکه ل به گالته جاری لی هاتبوو بؤ ئه وانهی سهر به گرووی ئه وان نه بوو. به کورتی، فریسیه کان و سهدوقه کان تنها به سهر زمان ناوی خودایان به رز پاده گرت، به لام دلایان زور دوور بوو له و.

نیستاش بابه رده وام بین له خویندنه وهی ئینجیل و گویمان لی بیت چؤن په حیا سهرزه نشتی ئه و شاره زایه ئایینیانه ی کرد له بهر دوو پوویان. نووسراوی پیروز ده فرموی: (مه تا ۳) که بینی زور له فریسی و سهدوقی بؤ له ئاوه هله کیشانه که ی دین، پی ووتن: (ئهی بیچوی کوره ماران، کی ئاگاداری کردونه ته وه له ده ست تووریه ی داها توو هه لپین؟^۸ به ره مپیک بدن له توبه کردن بوه شپته وه. ^۹ بیرمه که نه وه به خوتان بلین: (ئیبیراهیم باوکمانه.) پیتان ده لپیم، خودا ده توانیت له م بهردانه نه وه بؤ ئیبیراهیم قیت بکاته وه. ^{۱۰} ئه وه تا تهور خراوه ته سهر ره گی دار، ههر داریک به ره ممی باش نه دات، دهر پردرپته وه و فرپیده درپته ناو ئاگر. ^{۱۱} من بؤ توبه کردن له ئاوتان هله ده کیشم، به لام ئه وهی دوا ی من دیت، له من به تواناتره، شایانی ئه وه نیم سوله کانیشی بؤ هه لگرم. ئه وه به رچی پیروز و به ئاگر باپتیزتان ده کات. ^{۱۲} شه نی به ده سته وه یه بؤ پاک کردنه وهی جوخینه که ی، دانه ولکه که له ئه مباردا کؤده کاته وه و قه سه ره که ش به ئاگر یکی نه کوزاوه ده سووتینی.)

^{۱۳} ئینجا عیسا له جه لیله وه هاته ئوردون، تاکو له سهر ده ستی په حیا له ئاوه هله کیشریت. ^{۱۴} به لام په حیا ده یویست راپگریت و ده یووت: (من پیوستیم به وه یه له سهر ده ستی تؤ له ئاوه هله کیشریم، که چی تؤ دیت بؤ لای من؟) ^{۱۵} عیسا ش وه لامي دایه وه: (ئیسرا ریگا بده، چونکه ئاوا له ئیمه ده وه شپته وه تا هه موو راستودروستییه ک ته واو بکه ین.) ئینجا ریگی دا.

به و شپوه یه په حیا په روه ردگار عیسا ی له ئاو هله کیشا له پووباری ئوردون. ره نگه که سانیک بپرسن، (بؤچی عیسا، که وا بی گوناوه، پرسباری له په حیا کرد له ئاوی هله کیشی؟) راسته، په روه ردگار عیسا پیوستی به وه نه بوو توبه له هیچ شتیک بکات، له بهر ئه وهی هه رگیز گوناوهی ئه نجام نه دابوو. ئه ی باشه بؤچی عیسا هاته لای په حیا تاکو له ئاوی هله کیشی وه ک ئه وهی گوناوه باران له ئاو هله ده کیشی؟ عیسا چی فرموو دهر باره ی ئه مه؟ عیسا به په حیا ی فرموو، (ئیسرا ریگا بده، چونکه ئاوا له ئیمه ده وه شپته وه تا هه موو راستودروستییه ک ته واو بکه ین.) به له ئاو هله کیشانی، عیسا نه ک تنها نمونه یه کی خسته روو بؤ شوین که وتن، به لگو پیمان نیشان دده دات که ئه و هات تاکو وه ک یه کیک له ئیمه بریت و له پیناومان بمریت.

له کوتایی به شه که، نووسراوی پیروز ده فرموی: (مه تا ۳) کاتی عیسا له ئاوه هله کیشرا، په کسه ره له ئاوه که هه لستایه وه. ئه وه بوو ئاسمانی بؤ کرایه وه و بینی رچی خودا وه ک کوتریک نیشته وه و هاته سهری. ^{۱۶} دهنگی کیش له ناسمانه وه فرمووی: (ئمه کورپی

خۆشهویستمه، ئەوهی پێی دلشادم.

برادهران، دەنگی کێ له ئاسمانهوه سه‌دای هات؟ دەنگی په‌روه‌ردگار خودا بوو! خودا چی فەرموو؟ خودا سه‌بارهت به عیسا فەرمووی، (ئەمه کوری خۆشهویستمه، ئەوهی پێی دلشادم!) پێشتر خۆیندمانهوه له نووسراوه پیرۆزه‌کان چون پێغه‌مبەر داوود و جبرائیلی فریشته به مه‌سیحیان ووت (کوری خودا). ئیستاش گویمان لێیه خودا خۆی به عیسا ده‌فەرمووی، (کوری خۆشه‌ویستم، ئەوهی پێی دلشادم!) بۆچی خودا به عیسا ده‌لێ کوری خۆی؟ وه‌ك تا ئیستا بینیمان، به عیسا ده‌وتری کوری خودا چونکه یه‌كسه‌ر له ئاسمانه‌وه هات. عیسا باوکی زه‌مینی نه‌بوو. خودا وشه‌ی تاهه‌تایی خۆی له منداڵ دانای پاکیزه‌یه‌کدا دانا. لێره‌دا هۆیه‌کی تر ده‌بینین بۆچی عیسا پێی ده‌وتری کوری خودا. خودا به عیسا ووت کوری خۆی تاكو جیا بکاته‌وه له هه‌موو که‌سیکی تر.

عیسا چون جیاوازه له نه‌وه‌کانی ئاده‌م؟ هه‌موو ئەوانه‌ی نه‌وه‌ی ئاده‌م خه‌سه‌له‌تیکیان هه‌یه که له‌که‌ی گوناھی پێوه‌یه، به‌لام خه‌سه‌له‌تی عیسا له‌که‌ی گوناھی پێوه نه‌بوو. تا‌که گوناھیکی نه‌بوو، له‌به‌ر ئەوه‌ی له پۆخی پیرۆزی خوداوه هات. مه‌سیح شیوه‌یه‌کی جه‌سته‌یی وه‌ك ئیمه‌ی وه‌رگرت، به‌لام سرووشتی گوناها‌ری ئیمه‌ی وه‌رنه‌گرت. سرووشتیکی پیرۆز و ته‌واوی هه‌بوو! له‌به‌ر ئەوه خودا، خودای پیرۆز، دلی به عیسا شاد ده‌بوو، وه‌ك چون باوکیک دلی به‌و کورپه‌ خۆشه‌ که به‌گوێی ده‌کات و دل‌سۆزه. و‌تراره‌ که کورپه‌ سێبه‌ری باوکیه‌تی. هه‌رکه‌سێک کورپه‌ک بێنی ده‌زانی باوکی ئەو کورپه‌ چۆنه. به‌هه‌مان شیوه، هه‌ر که‌سێک عیسا بناسی ده‌زانی خودا چۆنه، له‌به‌ر ئەوه‌ی عیسا وه‌ك ئەو که‌سه‌یه له‌لایه‌ن خوداوه هاتیبی تاكو سرووشتی خودا نیشان بدات. که‌س هه‌رگیز خودای نه‌بینیوه، به‌لام مه‌سیح وای کرد بناسری! (یۆحنا ۱: ۱۸) عیسا تا‌که مرۆفه‌ که سرووشتیکی پیرۆزی هه‌بی، له‌به‌ر ئەوه‌ی ئەو تا‌که که‌سه‌ که‌وا له‌لایه‌ن پۆخی پیرۆزی خوداوه هاتیبی! له‌به‌ر ئەوه‌ خودا وای ده‌نگی له ئاسمانه‌وه سه‌دای هه‌بی و فەرمووی، (ئەمه کوری خۆشه‌ویستمه، ئەوهی پێی دلشادم.)

ئیستاش ده‌ست ده‌که‌ین به‌ خۆیندنه‌وه به‌شی چواره‌م تاكو بزانی چو پوی دا له‌پاش ئەوه‌ی یه‌حیا عیسا له ئاو هه‌لکێشا. نووسراوی پیرۆز ده‌فەرمووی: (مه‌تا ۴) ^۱ پاشان عیسا به‌هۆی پۆخی پیرۆزه‌وه برده‌رایه سه‌روو بۆ چۆله‌وانی، تاكو له‌لایه‌ن ئییلیسه‌وه تاقی بکریته‌وه. ^۲ دوا‌ی چل پۆز و چل شه‌وه به‌پۆزووبوون، برسی بوو. ^۳ تاقیکه‌ره‌وه لێی هاته‌ پێش، پێی‌ووت: (ئەگه‌ر تۆ کوری خودایت، به‌م به‌ردانه‌ بفه‌رموو بینه‌ نان.) ^۴ به‌لام عیسا وه‌لامی دایه‌وه: (نووسراوه: {مرۆف ته‌نها به‌ نان نا‌ژییت، به‌لکو به‌ هه‌ر وشه‌یه‌ک که له‌ ده‌می خوداوه ده‌رده‌چیت.}) ^۵ ئینجا ئییلیس برده‌یه‌ شاری پیرۆز و له‌سه‌ر سوانده‌ی په‌رستگا رایگرت و ^۶ پێی‌ووت: (ئەگه‌ر تۆ کوری خودایت خۆت هه‌لده‌ خواره‌وه. چونکه‌ نووسراوه: {سه‌بارهت به‌ تۆ فەرمان به‌ فریشته‌کانی ده‌دات، له‌سه‌ر ده‌ستیان هه‌لتبگرن، تاكو پیت به‌ر به‌ردی‌ک نه‌که‌وێت.}) ^۷ عیسا‌ش پێی فەرموو: (هه‌روه‌ها نووسراوه: {خوداوه‌ند، خودات تاقی مه‌که‌وه.})

^۸ دیسان ئییلیس بۆ سه‌ر شاخیکی زۆر بلندی برد و هه‌موو شانشینه‌کانی جیهان و شکۆی ئەوانی پیشان دا و ^۹ پێی‌ووت: (هه‌موو ئەمانه‌ت ده‌ده‌می ئەگه‌ر کړنۆش به‌یت و بمه‌رستی.) ^{۱۰} ئینجا عیسا‌ش پێی فەرموو: (شه‌یتان لێم دووریکه‌وه! چونکه‌ نووسراوه: {کړنۆش بۆ خودای په‌روه‌ردگار ده‌به‌یت و ته‌نها ئەو ده‌به‌رستیت.}) ^{۱۱} ئینجا ئییلیس وازی لێ هینا و فریشته‌ش هاتن و خزمه‌تیان کرد.

شه‌یتان سی‌ جار هه‌ولی دا وا له عیسا بکات به‌گوێی بکات و گونا‌ه ئەنجام بدات. هه‌ر سی‌ جار عیسا وه‌لامی شه‌یتانی دایه‌وه به‌وه‌رگرتنی وشه‌ی خودا. وه‌ك چون شه‌یتان ئاده‌م و حه‌وا‌ی هه‌لخه‌له‌تاند گونا‌ه ئەنجام بده‌ن له‌ باخچه‌ی به‌هه‌شت عه‌دن، به‌هه‌مان شیوه شه‌یتان هه‌ولی دا عیسا‌ی په‌روه‌ردگار هه‌لخه‌له‌تینی گونا‌ه ئەنجام بدات له‌و ده‌شت و ده‌ره. به‌لام عیسا گونا‌هی ئەنجام نه‌دا.

بۆچی شه‌یتان هه‌ولی دا عیسا هه‌لخه‌له‌تینی؟ له‌به‌ر ئەوه‌ی زانی عیسا پرزگاری ده‌ره پیرۆزه‌که‌یه که‌وا له ئاسمانه‌وه هاتوه‌وه زه‌وی تاكو

نوههکانی ئادهم پزگار بکات له دهسه لاتی نهو. شهیتان ههروهها دهیزانی نهگه ر عیسا تاکه گوناھیک نه نجام بدات، نهوا ناتوانی نوههکانی ئادهم له هیزی گوناھ پزگار بکات. بویه شهیتان عیسا ی بزار کرد و ههولنی دهدا هه لڅه له تینی. بهلام عیسا نه که و ته داوی شهیتان.

به لئی، شهیتان زال بوو به سهر باووباپیرانمان ئادهم و حهوا و تیکیانی دا، بهلام نهیتوانی به سهر کورپی پیروزی خودا زال بیت. عیسا ی پهروهردگار نهیتوانی گوناھ نه نجام بدات له بهر نهوهی خودا ناتوانی گوناھ نه نجام بدات. کورپی باوکی خو به تی. عیسا وشه ی زیندوو و به هیزی خودا بوو له جهسته ی مرۆقیکدا. خودا نارده یه جیهان تا کو نوههکانی ئادهم پزگار بکات له هیزی شهیتان و سزای گوناھ. ته نه پهروهردگار عیسا ده توانی پزگارمان بکات له شهیتان و گوناھ، له بهر نهوهی ته نهوا زال بوو به سهر شهیتان و گوناھ. له بهر نهوه نووسراوی پیروزی سه بارهت به مهسبح ده فهرموی: چونکه سه روک کاهینیکی ئاوا له ئیمه ده وه شیته وه، پیروزی و بی گله یی و بی گلاوی، له گوناھباران جیا کرایه وه و له ئاسمان بهر زتر کرا. ^{۳۷} نهو پیو یستی به وه نیبه وه ک سه روک کاهینانی دیکه پوژانه قوربانی بکات، یه کهم بو گوناھهکانی خو ی و دوا یی بو گوناھهکانی گه له که ی، چونکه نه مه ی به جار یک کرد که خو ی پیسکه ش کرد.

(عبرانیه کان ۷: ۲۶، ۲۷)

با خوداش توانای بینینی ناوه روکی نهوهی نه مرۆ خویندمانه وه بتانداتی. له گه ل نه م ئایه ته ی نووسراوی پیروزی به جیتان دیلین: ده زانن نهو (عیسا ی مهسبح) ده رکه و توهه تا کو گوناھ لایبات، خو ی گوناھی تیدا نیبه.

(۱ پوچه نا ۳: ۵)

گړنگترینی پرسپاره کانی ئه م وانیه:

١. وهك هه موو مندالنه کانی تر، عیسا نانی ده خوارد و دهنوست و یارن دهکات به لام شتیک هه بوو که جیای ده کرده وه له مندالنه کانی تر. دهرانن ئه و شته چیه؟
٢. یه حیاتان له بیره؟ له په یامی یه حیا چیه؟
٣. بوچی عیسا، که وای گونا هه، پرسپاری له یه حیا کرد له ئوی هه لکیشی؟
٤. بوچی عیسا هاته لای یه حیا تا کو له ئوی هه لکیشی وهك ئه وهی گونا هباران له ئا وه لده کیشی؟ عیسا چی فهرموو دهرباره ی ئه مه؟
٥. دهنگی کی له ئاسمانه وه سه دای هات؟ خودا چی فهرموو؟ بوچی خودا به عیسا ده لی کورې خوی؟
٦. عیسا چون جیا وازه له نه وه کانی ئا دم؟
٧. بوچی شه یتان هه ولی دا عیسا هه لکه له تینی؟

پښتو ژبې د دروستۍ:

وه رزی خویندنه وهی کتیبی پیروژ

(٢٠١٦)

Old Testament, Sorani (Draft), International Bible Society, 2005, 2009, 2011; Psalms, Biblica, 2013

Kurdish New Testament, International Bible Society, 1998; Biblica, 2011

ئهم خویندنه وه له {The Way of Righteousness by Paul Bramson, 1998} به خهش کراوه ته.

به ره م هینهر: کومه له ی پښتو ژبې د دروستۍ

rrd2011@yahoo.com

www.rrdk.org